

చేయదా? నీకు ఎవరైనా ఫోను చేస్తే నీ గురించి చెప్ప తుంది కదా! ఎవరైనా ఇంటికొస్తే సమాధానం చెప్ప తుంది కదా! ఒక విధంగా ఆవిడను నీవు వాచ్‌ఉమెన్ అనుకోవచ్చు కదా. నీవు దబ్బుతో పెట్టుకునే వాళ్లు ప్రేమతో ఏ పని చేయరు. నీవు అన్నం పెట్టినా పెట్టక పోయినా ఆవిడ ప్రేమతోనే వ్యవహరిస్తుంది. నీ భార్య ఒప్పుకోకపోతే ఆవిడ వల్ల నీకు కలిగే లాభాలు చెప్పు. వింటుంది. ఆవిడ మాటలకు పాండురంగారా వుగారు ఖిన్నుడై తన తల్లిని తిరిగి ఇంటికి తీసుకెళ్లిపో యాడు. ఆవిడ తన కళ్లు తెరిపించినందుకు చాలా సంతోషించాడు. అటు తర్వాత కాశీవిశాలాక్షమ్మగా

కానీ అక్కడున్న పిల్లల్ని ఆసక్తిగా గమనిస్తున్నాడు వాడు.

అదో పెద్ద హాటు. ఓ పక్కగా ఒక మాస్టారు పిల్ల లకి సరిగమలు నేర్పిస్తున్నారు. ఇంకో చోట టీవీ ఛానల్లు వారు పెట్టే పోటీలకు తయారు చేయిస్తున్న ట్టున్నారు మరో మాస్టారు. ఆయన పిల్లలకి పాట చెబుతూ “అహా, హా అలా కాద్రా. మీరెప్పుడు గేదె లమ్మే సంత చూసుండరుకానీ, చూసుంటే ఈ పాట త్వరగా వచ్చేస్తుంద్రా. ఒకవేళ మీరక్కడ బేరం చేస్తు న్నారనుకోండి. ఏమని అడుగుతారు? ఆగేదెట్టాగా ఈగేదెట్టాగా అని. అంతే సింపుల్ పాట కూడా. ‘ఆగే దెట్టాగా అందాకా ఏగేదెట్టాగా’ అని పాడెయ్యటమే”

కాశీవిశాలాక్షమ్మ అనాథ శరణాలయ భవంతి ప్రారంభోత్సవ సభకు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చే సిన ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త అర్జునరావుగారు అధ్య క్షత వహించిన పాండురంగారావుగారి కోరిక మేరకు జ్యోతి ప్రజ్వలనం చేసి ఆయనకు కేటాయించిన సోఫాలో ఆసీనులయ్యారు.

కాశీవిశాలాక్షమ్మ

ముఖ్యంగా అధ్యక్షత వహించిన పాండురంగారా వుగారు కాశీవిశాలాక్షమ్మ గారి గొప్పతనం గూర్చి తన ప్రసంగంలో చెప్పారు.

ఆవిడకు చిన్నప్పుడే వైధవ్యం సంప్రాప్తించింది. తనకు సంక్రమించిన పొలం, నగలతో అన్నయ్య ఇంటికి చేరింది. ఆవిడకు పిల్లలు లేరు. అన్నయ్య కూతురు అమృతను తన పిల్లలాగే ప్రేమతో చూసేది. తనకి కోపం అంటే ఏమిటో తెలియదు. ఎప్పుడైనా అన్నయ్య, వదిన కోపగించుకుంటే తనదే తప్పని సర్ది చెప్పేది. తన ఆస్తిని అన్నయ్యకు, మేనకోడలుకి ఇచ్చింది. కానీ ఆ విషయాలను ఎప్పుడూ ప్రస్తావించ లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో పనిలో నిమగ్నమయ్యేది. ఖాళీగా కూర్చోటం తనకు తెలియదు. అన్నయ్య, వదిన కాలగమనం చేశారు. విధి వక్రించి తన మేన కోడలు కూడా తనువు చాలించింది. వయసు పెర గటం ఆగదు కదా! ఆవిడకు 85 సంవత్సరాలు నిండాయి. కానీ మానసికంగా ఆవిడ చాలా పదు నుగా ఉండేది. మరపు చాలా తక్కువ.

రిని చూడటానికి ఎప్పుడూ వచ్చి వెళుతుండేవాడు. ఆవిడ చివరి రోజుల్లో బట్టలు మార్చుకునే ఓపిక లేన ప్పుడు ఆశ్రమ నిర్వాహకురాలు బట్టలు మార్చేది. “అమ్మా చిన్నపిల్లలకి దైపర్లు మారుస్తున్నట్టు నాకు బట్టలు మారుస్తున్నావు. నీకు ఏదైనా చేసే ఆర్థిక స్థోమత నాకు లేదు. వచ్చే జన్మలో నీకు తల్లిని రుణం తీర్చుకుంటాను” అని విశాలాక్షమ్మగారు అనేది.

ఆవిడ చనిపోయినప్పుడు, అంత్యక్రియలు నిర్వ హించి, తన పేర ఆశ్రమం కట్టించటానికి పాండురం గారావుగారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రసంగం ముగిసింది. అర్జునరావుగారు ఒక్క ఉదుటున లేచి ఆవిడ ఫోటోను తేరిపార చూసి ఏడ్చారు. పాండురం గారావుగారు ఏమిటండీ అలా బాధ పడుతున్నారని అడిగితే “ఆవిడను ఆశ్రమంలో వదిలి వెళ్లిన దౌర్భా గ్యడను నేనేనండి అన్నారు”

ఆయన అలా సినిమా పాటలని పిల్లలకి అర్థమ య్యేటట్లు రకరకాలుగా చెప్పడాన్ని చూసిన సుబ్బారా వుకి గాల్లో తేలిపోతున్న ఫీలింగ్. ఇలాంటి చోటు కోసమే కొన్ని రోజులుగా వెదుకుతున్నాడాయె. త్వరలో తన కొడుకు కూడా ‘సనిదపమ’ అనే ప్రోగ్రా ములో పాడి అశేష ఆంధ్ర బాలల్ని తోసిరాజని మొదటి స్థానంలో నిలబడి హైదరాబాద్‌లో అసెంబ్లీ ఎదురుగా ఉన్న రెండోదల గజాల స్థలాన్ని గిట్టగా కొట్టేసినట్టు ఈస్టమన్ కలర్‌లో డ్రీమ్స్‌లోకి వెళ్లబోతు న్నప్పుడు అక్కడున్న రిసెప్షనిస్టు కాబోలు “అడ్మిషన్ కావాలా సార్” తియ్యని తేనెలూరు కంఠంతో.. వీణ తంత్రిని మీటినట్టుగా అడిగింది.

ఆ నాదానికి సుబ్బారావు ఉలిక్కిపడి అసెంబ్లీ నుంచి అమీర్‌పేటలోని సంగీత కళాశాల ప్రాంగణం

పాటగాడు

లోకి వచ్చి “ఆ... మరేనండీ మా అబ్బాయిని చేరుద్దా మని”

“అయితే అప్లికేషన్ పూర్తిచేసివ్వండి” అంటూ ఆఫీసు రూంలోకి దారి తీసింది.

అక్కడ సింహాసనాన్ని తలపించే కుర్చీలో ప్రిన్సి పాల్ కాబోసు రీవిగా కూర్చొని ఉంది. ఆమె ముందున్న టేబుల్‌పై నున్న నేమ్‌బోర్డు పరికించి చూశాడు సుబ్బారావు. ‘శ్రీమతి వీణాధరి’ ఎంత చక్కని పేరు. పేరుకు తగ్గట్టే పెద్ద విద్వాంసురాల య్యంటుంది. నా పెళ్లమూ ఉంది. పేరుకు సంగీత లక్ష్మి. కనీసం గురక కూడా శృతిలో పెట్టడం రాదు.

ఇలా ఆలోచిస్తున్న సుబ్బారావుతో “అబ్బాయి పేరు?” అడిగింది ఆవిడ. కోటి సీతారలు ఒకేసారి మీటిన ఫీలింగ్ సుబ్బారావులో. “త్యా... త్యాగరా జండీ...” తదబదుతూ చెప్పాడు.

‘అబ్బో ఈ రోజుల్లో ఈ పేరు పెట్టుకునే వాళ్లూ ఉన్నారన్నమాట అనుకుంటూ’ “అబ్బాయి వయసెం తంది?” అడిగిందావిడ.

ఆవిడను మేనకోడలు భర్త అనాథాశ్రమంలో చేర్పించాడు విజయవాడలో. దానికి ఆవిడ బాధపడ లేదు. ఎందుకంటే అతనికి ప్రేమ, ఓర్పు లేదని తెలుసు. చాలా చురుకుగా ఆశ్రమంలో తిరుగుతూ తోటివారికి చాలా ఉత్సాహాన్ని నింపేది. పురాణగాథ లని వినిపించేది. మిగిలిన ఆశ్రమవాసులు ఆవిడ సలహా సంప్రదింపులు తీసుకునేవారు.

ఒకనాడు పాండురంగారావుగారు తన తల్లిని ఆశ్రమంలో చేర్పించుదామని తీసుకువచ్చారు. అప్పుడు విశాలాక్షమ్మగారు ఆయనతో ఇలా అంది. “ఏం నాయనా ఇంట్లో ఎవరూ లేరా ఆవిడను చూసు కోవటానికి, ఆవిడకో ముద్ద పెట్టటానికి. కుక్కలని పెంచుతారు కదా!! కనీసం నీకు చిన్నప్పట్టుంచీ బాగోగులు చూసి పెంచిన తల్లి కుక్క విలువ

-పొణుకుమాటి సాంబమూర్తి
(విజయవాడ)

○○○

‘నా రద సంగీత కళాశాల-ఇచ్చట సంగీ తము నేర్పబడును. మరియు అన్ని టీవీ ఛానల్లు వారు నిర్వహించు పోటీలకు తర్ఫీదునివ్వబడును’

అడ్రసు కాగితం సరిచూసుకుని తన ఐదేళ్ల బుడ తణ్ణి తీసుకుని ఆనందంగా లోపలికెళ్లాడు సుబ్బా రావు.

“మనం ఎక్కడికొచ్చాం నాన్నా?” కొడుకు అడి గిన ప్రశ్నకి-

“నువ్వు సంగీతం నేర్చుకోవడానికి ఇక్కడ చేర్పించ దానికి వచ్చాం నాన్నా. మరేం ఇక్కడ పాట నేర్చు కుని నువ్వు బోల్డంత పేరు తెచ్చుకోవాలి. సరేనా” పిల్లాడి వీపు మీద చిచ్చికొడుతూ ముద్దుగా వాడి భాషలోనే చెప్పాడు సుబ్బారావు.

తండ్రి చెప్పిన మాట వాడికర్థం అయ్యిందో లేదో

“మొన్ననే నాలుగు నిండాయండి” తక్కువ చెప్పాడు సుబ్బారావు.

“మాటలు బాగా వచ్చా?” అవిడ ఇంటర్వ్యూ సాగుతోంది.

“ఓ బ్రహ్మాండంగా వచ్చింది. ఎటోచ్చి ‘ల’ పలక దంతే. టీవీ చూస్తూ అన్ని పాటలూ పాడేస్తాడు” విన యంగా చెప్పాడు సుబ్బారావు.

“అబ్బాయి వయసు తక్కువగా ఉంది. అయినా ఫరవాలేదు. మేమే ఇక్కడ ఓ స్పీచ్ థెరపిస్టుని కూడా ఏర్పాటు చేస్తాము. కాక పోతే కాస్త ఫీజే ఎక్కువ వుతుంది. ఇంతకీ మీ అబ్బాయిని ఏ చానల్ లో పాడటం కోసం ప్రిపేర్ చేయాలి?”

“ఐ సనిద పవ నా కోసం మేడం”

“అలాగే తప్పకుండా అబ్బాయి ఆరు నెలల్లో టీవీ స్క్రీన్ మీద కనబడతాడు. భరోసా నాది. ఎడ్మిషన్ ఫీజు పది వేలు ఉంటుంది. అది కాక నెలకి వెయ్యి మంట్ల ఫీజు. రేపు వచ్చి ఫీజు కట్టేస్తే ఎడ్మిషన్ కన్ఫర్మ్ చేస్తాము. ఇంకా ఇతర ఛానల్స్ ని బట్టి రకరకాల పాకేజీలు

ఉన్నాయి. మీరు నెలకొకటి చేసుకోవచ్చు” చెప్పుకుపో తోంది మినెన్ వీనాధరి ఉరఫ్ సీతార.

పక్కలో బాంబు పడ్డట్టు ఉలిక్కిపడ్డాడు సుబ్బారావు. “అమ్మో పదివేలా? ఎక్కడించి తెచ్చేది. పిట్టను కొట్టా పొయ్యిలో పెట్టా అనేట్టుండే ఉద్యోగం నాది. ఇంత డబ్బు ఎక్కడించి తెను? తరువాత వీడి చదువు మాటేవిటి?”

“ఏంటి సార్ ఆలోచిస్తున్నారు?”

ప్రిన్సిపాల్ మాటలతో ఈ లోకంలోకొచ్చాడు సుబ్బారావు.

“ఆహా ఏం లేదు మేడం.. రేపే వచ్చి మా వాడ్ని చేర్చిస్తాను” అంటూ లేచాడు. మళ్లీ ఏదో డాటొచ్చి “ఇంతకీ మా వాడికి సంగీతం వస్తుందంటారా?” ఆత్రంగా అడిగాడు.

“బాబూ ఇలా రామ్మా. నీకొచ్చిన పాటో పద్యమో పాడమ్మా” అడిగిందావిడ. వాడిందాకట్నీచీ ఈ తతంగమంతా అర్థంకాక ఉగ్గబెట్టుకున్న దుఃఖ

మంతా పొంగుకొచ్చి బేరమన్నాడు.

అవిడేం కంగారుపడకుండా “ఫరవాలేదండీ మీ వాడు ఏదవడం కూడా మధ్యమ శృతిలో ఏడుస్తున్నాడు. మంచి విద్వాంసుడవుతాడు. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి” ధైర్యం చెప్పింది సుబ్బారావుకి.

ఫీజు విషయం ముల్లూ గుచ్చుతున్నా తన కొడుకు పెద్ద గాయకుడు కాబోతున్నందుకు, తను

5

తన తండ్రిని గెలవబోతున్నందుకు వెరి ఆనందంగా ఉంది సుబ్బారావుకి.

లేకపోతే సంగీతం నేర్చుకుంటాను నాన్నా అని చిన్నప్పుడే ముద్దుగా అడిగితే ‘ఛా పోరా నువ్వు మాట్లాడితేనే కర్లకలోరంగా ఉంటుంది. ఇంక పాట పాడి ఊళ్లో జనాన్ని చంపుతావా? నోరూసుకుని బుద్ధిగా చదువుకో. అయినా పాట నేర్చుకుని ఏం పాటు పడదామని? చదువుకుంటే ఉద్యోగం చెయ్యొచ్చు’ అంటూ సంగీతం నేర్చుకోవాలన్న కోరిక మీద నీళ్లు చల్లాదాయన. పోనీ పెళ్లయినా సంగీతం వచ్చిన అమ్మాయితో చేశాడా? అంటే అదీ లేదు. పేరు మాత్రమే ‘సంగీతలక్ష్మి’. రోజూ పూజ తర్వాత పాడే ‘తలుపూ తీయవే గౌరీ దేవీ’ అంటూ పాడే మంగళం తప్ప మరోటి రాదు. అది కూడా ఆ మంగళగౌరి నిజంగా ఆ పాట వింటే ఊరి పొలిమేరల క్కూడా రాదు-అని ఎద్దేవా చేసిన నాన్నంటే తనకదో రకమైన కసి. అందుకనే మనసులోనే శపథం చేసుకు

న్నాడు... తనో కొడుకుని కని లోకం గర్వపడేలా వాడ్ని గాన గంధర్వుణ్ణి చేయాలని... ఆనందాంబు ధిలో తేలియాడుతూ ఇంటికొచ్చాడు సుబ్బారావు. విషయం అంతా వివరంగా భార్యతో చెప్పాడు.

“అయ్యో ఆకలేస్తే అన్నం పెట్టమని అడగడం సరిగా రాదండీ వాడికి. పాటేవిటండీ” ఆశ్చర్యపోతూ అడిగింది.

“నీ ముఖం నువ్వు అన్నమాటలోనే పాటలు న్నాయి తెలుసా. వాళ్లే నేర్చుకుంటారన్నీను. మన వాడు ‘ఐ.టి.వి.లో కనబడాలి. అంతే చూడు” నిబ్బరంగా చెప్పాడు సుబ్బారావు.

సుబ్బారావు అనుకున్నట్టుగానే సంవత్సరంలోగా ‘ఐ’ ఛానల్లో పాటల పోటీకి ఎంపిక అయ్యాడు. త్యాగ రాజు ఒక్కో మెట్టూ ఎక్కుతూ ఇటు ఘంట సాల, అటు బాలు వంటి ఉద్దండుల పాటల్ని అలవో కగా పాడేస్తూ అక్కడున్న జడ్జిల్ని తన గాత్రమాధుర్యంతో కట్టిపడేసి వాళ్లంతా వీణ్ణి వంతులవారిగా భుజాల మీద ఎక్కించుకుని తిప్పించుకునేటట్టు చేసేశాడు. ఇంక చివరకు మిగిలిన ఐదుగురిలో ప్రథముడిగా నిలిచి అసెంబ్లీ

ఎదురుగా ఉన్న 200 గజాల స్థలాన్ని బహుమతిగా కొట్టేసి మాస్టర్ గాన గాంధర్వ బిరుదు చేజిక్కించుకొని కృతజ్ఞతగా తండ్రి కాళ్లకి నమస్కరించాడు.

ఇక సుబ్బారావు ఆనందానికి అవధులు లేవు. పుత్రోత్సాహము ఉరకలేస్తుండగా “నేనే గెలిచాను. నేనే గెలిచాను” పిచ్చి ఆనందంతో కేకలు వేయసాగాడు.

“అర్థరాత్రి ఏవిటండీ మీ గోల? పీడకలేమన్నా వచ్చిందా? విభూతి తెమ్మంటారా?” అయోమయంగా చూస్తున్న సుబ్బారావుతో అంది సంగీతలక్ష్మి.

వెంటనే తెలివిలోకొచ్చి “పీడకల కాదే, బంగారం లాంటి కల” అంటూ పెదవి విరిచి ముసుగుతన్ని పడుకున్నాడు కొత్తగా పెళ్లయిన సుబ్బారావు.

-ఉషాబాల (సికిందరాబాద్)

